

Remissvar angående kamerabevakning för ett bättre djurskydd, SOU 2023:7

Branschorganisationen Svensk Fågel har getts möjlighet att lämna remissvar till regeringens utredning om kamerabevakning för ett bättre djurskydd, SOU 2023. Av de cirka 17 anläggningar som hanterar fjäderfä är åtta anslutna till Svensk Fågel. Svensk Fågel företräder matfågeluppfoädnin g och produktion av fågelkött och representera cirka 99 procent av all kycklingproduktion i landet. Det är också viktigt att understryka att den svenska offentlighetsprincipen är omfattande och till viss del unik och därför måste jämförelser med övriga länder beakta *om* och *hur omfattande* motsvarande offentlighetsprincip tillämpas i dessa länder. Initialt är det också viktigt att understryka att Sverige har höga krav på djurskyddet och en lång erfarenhet att arbeta med djurskyddsindikatorer. När det gäller tolkning av regelverk som är gemensamma inom EU och vid nationella bestämmelser så är en strikt tillämpning gällande djurskyddet på slakteri den praxis som tillämpas i Sverige.

Branschorganisationen har förståelse för de fördelar som utredningen anger genom att kamerabevakningen på slakteri kan ge beträffande en positiv allmänpreventiv inverkan på slakteripersonalens beteende vid djurhanteringen. Vi ställer oss också positiva om slakteriernas eget kvalitetsarbete kan förbättras och att kamerabevakning skulle kunna utgöra ett komplement i kontrollsituationer där misstanke om brister förekommer samt oklarheter eller andra frågetecken som måste klargöras innan en avvikelse fastställs. I synnerhet kan kamerabevakning vara till fördel på slakterier som inte har ständigt bemanning av den offentliga kontrollen. Vidare om kamerabevakning kan nyttjas vid tillfälle då offentlig personal av olika skäl inte har infunnit sig inför påbörjad slakt, tex akut sjukdom, trafikhändelse etc. och att slakten trots detta kan påbörjas tack vare kamerabevakning istället för att djuren avlivas och destrueras är positivt. Branschorganisationen ställer sig också positiv till att det är slakterierna som köper in, installerar, underhåller och ansvarar för driften av kamerabevakningen och att slakterierna fullt ut ska kompenseras för de nya utgifterna inklusive administration som direkt följer av ett krav på kamerabevakning.

Utredningen har dock inte kunnat fastställa i vilken grad kamerabevakningen som ett verktyg skulle kunna förbättra djurskyddet vid slakterier där det finns ständigt bemanning i jämförelse med andra verktyg som kan stärka djurskyddet ytterligare, tex kompetensutbildning, indikatorer, ändringar i myndighetsstrukturen eller tydlighet/klargörande i regelverket. Allmänhetens ögon med kompetens att kontrollera och bedöma djurskyddet på slakteri finns idag genom dom officiella veterinärerna (OV) som finns på plats under pågående slakt. Idag utnyttjas inte den resursen till fullo i och med att den offentliga kontrollen inte kan/får utreda omgående om det förekommer djurskyddsbrister, utan måste överlämna ärendet till länsstyrelsen genom information om misstanke till avvikelse. Det innebär att man både tappar tid och möjlighet att omgående kunna följa upp och vidta åtgärder vid brist kring djurskyddet.

Ett gott djurskydd säkerställs framför allt genom slakteripersonal och den officiella kontrollanten har behovsanpassad djurskyddskompetens när det gäller hanteringen av levande djur på slakteri. Vidare att personalen inte utsätts för stress med tid eller på grund av ekonomiska faktorer. Därför är grunden för en god djurhållning på slakterierna en robust och konkurrenskraftig slakteriverksamhet.

I utredningen anges att brister i djurskyddet förekommer inom olika delar i djurhanteringen på slakterier, bland annat de kritiska momenten, bedövning och avlivning. Vidare att den högsta andelen brister gäller de standardrutiner som slakterierna ska ha och som ska beskriva hur samtliga moment i processen ska gå till. Om dessa brister kommer att avhjälpas med kamerabevakning framgår inte i

Till: Regeringskansliet

Dnr LI2023/02659

utredningen och gäller med största sannolikhet inte beträffande brister kring standardrutiner. När det gäller kamerabevakning vid bedövning och avlivning så kommer sådana brister inte att avhjälpas genom kamerabevakning. Det är framför allt vid besiktning efter avlivning som sådana brister kan konstateras och säkerställas.

Frågan om ersättning för utrustning måste utredas ytterligare. Utrustningen måste klara dom tuffa kraven på ett slakteri som både utsätts för fukt, väta och stark rengöring. Det kommer också att kräva en administration och därmed extra personella resurser för att hantera och administrera utrustning. Därför är det angeläget att det utreds ytterligare för att säkerställa att samtliga kostnader täcks av allmänna medel.

Vidare måste det utredas ytterligare och säkerställas att integriteten för personal skyddas vid utredning med hjälp av kameraövervakning. På anläggningar med ständig fysisk närvaro av myndigheten så bör material endast begäras ut då ärendet är utredd och avvikelser fastställd. Vi ställer oss negativa till att kopior lämnas ut för ytterligare utredning på annan plats. Erfarenhet från intrång hos myndigheter har visat att IT-skyddet inte är garanterad säkrad, och av den anledningen så måste bristen av djurskydd vara fastställd innan material blir offentlig handling som kan sekretess behandlas därefter. Hur materialet för övrigt ska hanteras mellan arbetsgivare och arbetstagare kan bli en arbetsmiljö/facklig fråga att måste utredas ytterligare, i synnerhet vid utlämnande av bildmaterial och ansvaret/ immateriella ägarförhållandet. Vi menar också att materialet får sparas högst i 7 dagar, dels på grund av skäl kring utrymme av inspelad material, dels för incitament att snabbt följa upp och utreda vid misstanke kring avvikelser.

Då stora ytor som förekommer på slakteri, i synnerhet vid intransport och att det förekommer mycket rörlig transport vid uppställningsytan innebär en utmaning att täcka vinklar och alla delar där levande djur befinner sig på en anläggning. Det förutsätter därför att dialog sker med branschen för respektive anläggning och att en konsekvensutredning sker för varje specifik anläggning så att hitta kostnadseffektiva lösningar nyttjas.

Slutligen är det viktigt att understryka att vid ständig närvaro av OV så får inte närvaron ersättas med att personen istället sitter på kontoret. Den främsta kontrollen sker då OV finns ute på anläggningen under pågående slakt och detta måste även säkerställas vid införande av kamera på slakteri. Kostnadseffektivt för att stärka djurskyddet genom gemensamma medel bör vidare i första hand riktas mot utbildning och kompetenshöjning av personal och OV samt forskning för framtagande av tydliga och effektiva djurskyddsindikatorer och effektiv kontroll.

Branschorganisationen vill avslutningsvis tacka för att ha getts möjlighet att lämna remissyttranden.

Med vänliga hälsningar

Maria Donis, VD Svensk Fågel